

Klagenemnda for krav om erstatning og kompensasjon for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner

---

Adressefelt

Unntatt off., jf. offl § 13.1 jf. fvl § 13.1

VEDTAK

Klagesak nr.: 9/2017

Klager: [REDACTED]

Klagers prosessfullmektig: Jon Olav Holvik

Klagen gjelder: Krav etter forskrift 22. desember 2009 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner.

Beslutningsdato: 7. desember 2021

I behandlingen har deltatt: Nora Lund Lefdal
Johan Fredrik Gjesdahl
Tor Gunnar Framnes
Anders Grindaker

Konklusjon: Klagen tas til følge. Klager tilkjennes kompensasjon tilsvarende 100 % av 65 G. Utgifter til juridisk bistand dekkes delvis.

1. Sammendrag av sakens faktiske sider

Klagen gjelder krav etter forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner (kompensasjonsforskriften).

██████████, heretter kalt klager, er født ██████████. Han tjenestegjorde som geværmann i Libanon i tidsrommet ██████████ 1983 til ██████████ 1984, og fra ██████████ til ██████████ 1988.

Klager er født og oppvokst på ██████████. Han er en av ██████████ søsken. Av dokumentasjonen i saken fremgår det at han ble slått og straffet av både mor og far. Han slet med stamming i ungdomsårene, men hadde ingen somatiske skader eller plager. Klager gjennomførte førstegangstjenesten i perioden ██████████ 1981 til ██████████ 1982. Han tjenestegjorde som ██████████ i ██████████ på ██████████. Klager hadde en del legebesøk som følge av mindre alvorlige skader under førstegangstjenesten, men forteller at han trivdes godt under tjenesten. I etterkant av førstegangstjenesten jobbet han med ██████████, samt som ██████████.

Klager reiste til Libanon første gang ██████████ 1983. Han forteller at han her opplevde flere traumatiske hendelser i form av beskytning, samt en episode der han angivelig skal ha gått på en mine. Her ble han stående i fem timer før andre kom ham til unnsetning. Klager forteller videre at han mener å huske at han fikk mareritt etter hjemkomsten, og at han da kunne våkne av drømmer om smell og blod. Han var også blitt mer skvetten. Etter hjemkomst 1. juni 1984 fikk han jobb i ██████████, deretter ██████████, før han begynte å jobbe i et ██████████. Han har fortalt at han i denne perioden måtte hente tre av sine kamerater som hadde tatt sine egne liv ved eksosforgiftning. Etter å ha avsluttet sitt arbeidsforhold i ██████████ i ██████████, jobbet han på ██████████ i ██████████.

Klager reiste igjen ut i tjeneste i Libanon ██████████ 1988. Det er under denne tjenestegjøringen de største belastningene skal ha inntruffet. Klager har fortalt at han under denne tjenestegjøringen skal ha blitt kidnappet. Han skal ha blitt holdt fanget i ett døgn og blitt utsatt for fysisk mishandling og voldtekt.

Klagers arbeidsliv har vært preget av korte arbeidsforhold og deltidsstillinger. Han ble i 2016 innvilget 100 % uføretrygd med yrkesskadedefordel som følge av PTSD.

Klager fremsatte krav om kompensasjon 14. august 2015. I forbindelse med behandlingen av saken ble det innhentet en spesialisterklæring fra psykolog Bård Greve. Greve fant at klager hadde diagnosen F 43.1 PTSD, samt en bidiagnose i form av F 33.1 Tilbakevendende depressiv lidelse, aktuell episode moderat. Greve fant videre at det forelå årsakssammenheng mellom klagers psykiske lidelse i form av PTSD og tjenesten i Libanon i 1988. Han anslo at skadelidtes psykiske plager tilsvarte 25 % varig medisinsk invaliditet. SPK avsto i vedtak av 22. februar 2017 kravet om kompensasjon. Advokat Holvik påklagde vedtaket på vegne av klager. Saken ble behandlet i klagenemnda 25. mai 2018. Kravet ble avslått på bakgrunn av at det ble ansett som foreldet etter dagjeldende regler.

1. juli 2021 trådte en ny regel om foreldelse i kraft i forsvarsloven § 56 første ledd første punktum. Etter bestemmelsen foreldes krav om kompensasjon tidligst tre år etter den dag det offentlige har fattet vedtak om uføretrygd og yrkesskadedekning på grunn av psykisk belastningsskade etter folketrygdloven kapittel 12 og 13. Det fremkommer av kompensasjonsforskriften § 11 første ledd at regelen får anvendelse i saker om særskilt kompensasjon. Den nye foreldelsesregelen ble gitt tilbakevirkende kraft, slik at krav som var avslått som følge av foreldelse etter de gamle reglene kunne kreves gjenopptatt.

Advokat Holvik fremmet 7. september 2021 begjæring om gjenopptak av saken. Nemnda behandlet begjæringen i møte 24. september samme år, og kom til at det var grunnlag for å gjenoppta saken. Nemnda viste til at det i vedtaket av 25. mai 2018 ble vurdert som sannsynlig at klager kunne ha hatt

mulighet til et positivt resultat, dersom kravet ikke hadde vært foreldet. Advokat Holvik ble varslet om nemndas beslutning i brev 25. oktober 2021.

På denne bakgrunn ble saken behandlet på nytt i møte 7. desember 2021. På grunn av smittesituasjonen med Covid-19 ble møtet avholdt digitalt. Klager og hans advokat deltok i møtet. Det samme gjorde en representant for SPK.

2. Klagenemndas vurdering

Rett på kompensasjon forutsetter i henhold til kompensasjonsforskriften § 3 at skadelidte er påført en varig psykisk belastningsskade som følge av tjenestegjøring i internasjonal operasjon. Videre kreves det at den psykiske belastningsskaden har medført varig ervervsmessig uførhet.

Det fremgår av § 3 annet ledd at det alminnelige krav til årsakssammenheng gjelder, og at det må være sannsynlighetsovervekt for at tjenesten er årsak til den psykiske belastningsskaden. Det er klager som har bevisbyrden for at han er påført en skade som faller inn under dekningsfeltet for kompensasjonsforskriften.

De nærmere krav til årsakssammenheng utledes av betingelseslæren. Etter betingelseslæren vil den psykiske belastningsskaden være årsak til hele skadelidtes ervervsuførhet dersom den har vært en nødvendig betingelse for uførhetens inntreden. Det er skadelidte som bærer bevisbyrden for at det foreligger en slik nødvendig årsakssammenheng.

Kravene til bevis for å konstatere årsakssammenheng mellom tjenesten og psykiske plager er lempeligere etter kompensasjonsordningens del I, jf. Forsvarsdepartementets tolkningsnotat av 22. november 2010. Dette tolkningsnotatet må sees i lys av et presiserende tolkningsnotat av 7. november 2014, hvor det heter:

«Ved en anvendelse av en lempeligere bevisvurdering vil skadelidtes forklaring, sammenholdt med det øvrige bevisbildet, i slike tilfeller kunne gi grunnlag for kompensasjon. Det forutsettes naturligvis at det ikke foreligger holdepunkter for at den psykiske belastningsskaden skyldes andre forhold enn tjenesten i internasjonal operasjon.»

Tolkningsanvisningen rekker derfor ikke lenger enn forutsetningene for den. Hvis det foreligger tidsnære bevis som gir en forsvarlig bevisbedømmelse av årsaken til personellens plager, er man derfor utenfor området for tolkningsanvisningen, og her gjelder de alminnelige krav til bevis.»

Formålet med de lempeligere krav til bevis, er å fange opp de tilfeller som ligger langt tilbake i tid og hvor det ikke lar seg gjøre å fremskaffe tilstrekkelig med bevis som kan dokumentere at skadelidte ble påført en psykisk belastningsskade under tjeneste.

Ved anvendelsen av en lempeligere bevisvurdering vil skadelidtes forklaring, sammenholdt med det øvrige bevisbildet, danne grunnlag for vurderingen av om skadelidte er berettiget til en kompensasjon. I den sammenheng vil konsistensen i skadelidtes forklaring over tid ha særlig relevans, samt om skadelidtes forklaring om psykiske plager er avgitt på et tidspunkt forut for innføringen av kompensasjonsordningen. Der det foreligger opplysninger eller andre typer bevis som tilsier at det er andre og for tjenesten uvedkommende årsaker til skadelidtes psykiske plager, vil disse vektlegges etter alminnelige bevisregler. Der det foreligger holdepunkter for at de psykiske plagene skyldes andre forhold enn tjenesten i internasjonal operasjon, vil det tale mot kompensasjon. Foreligger nedtegnelser mv. som ligger tett opp mot tjenesten, og som bidrar til å klarlegge skadelidtes tilstand på den tiden, vil de være særlig viktig ved bevisbedømmelsen. Foreligger slike opplysninger, er man utenfor området for tolkningsanvisningen. Tilsvarende gjelder ved vurderingen av nye bevis som sannsynliggjør at skadelidte uansett ville ha fått sine plager eller uansett ville ha falt ut av arbeidslivet.

Det fremgår videre av forskriften § 3 at for å legge til grunn årsakssammenheng, må det fremlegges en spesialisterklæring utarbeidet etter mandat fastsatt av Forsvarsdepartementet. Hvilken vekt erklæringen får i bevisvurderingen vil avhenge av en nærmere vurdering av spesialisterklæringen, herunder hvilket faktisk grunnlag erklæringen bygger på.

Etter forskriften del II gjelder de alminnelige krav til bevis, jf. forskriften § 4 a, hvor det fremgår at det er de bevistema og beviskrav etter det lovfestede objektive ansvaret i forsvarspersonelloven § 12 b

som gjelder. Det skal derfor foretas en strengere vurdering av bevis under ordningens del II enn det som det er gitt anvisninger på etter del I. Utgangspunktet følger av de alminnelige erstatningsrettslige regler. Det er det mest sannsynlige faktum som skal legges til grunn.

Det skal foretas en fri bevisbedømmelse. Det oppstilles da ingen begrensninger for hvilke bevis som skal fremlegges, men vekten av dem vil naturligvis variere, jf. bl.a. Rt. 1998 s 1546 og Rt. 2010 s 1547. Det er ikke et vilkår at det foreligger tidsnære bevis i form av journaler eller lignende, for at beviskravet etter forskriften § 4 a skal være oppfylt. Spørsmålet blir hva som anses som mest sannsynlig årsak til at skadelidte utviklet en psykisk lidelse.

Når det foreligger uklarhet om hvilke skader og lidelser som har oppstått og det er usikkerhet omkring årsaker til sykdomsutviklingen, må det foretas en avveining av de foreliggende bevis. Ved en slik bevisbedømmelse vil bevisene kunne ha forskjellig kvalitet og tyngde. Det vises for så vidt til Rt. 1998 s. 1565 (Lie-dommen) og Rt. 2010 s. 1547 (Ask-dommen). På s 1572 i Lie-dommen fremkommer:

«Det kan være uklarhet om hvilke skader som er oppstått, når de forskjellige symptomer har inntrådt og i det hele om og i tilfelle hvilke deler av en foreliggende helsesvikt som kan tilbakeføres til den aktuelle påkjørsel som skal ha medført nakkesleng. Det foreliggende bevismateriale vil gjerne være sammensatt, og opplysningene kan trekke i forskjellige retninger. Ved en slik bevisbedømmelse er det viktig å ha for øye at bevisene vil kunne ha forskjellig kvalitet og tyngde. Særlig viktig ved bevisbedømmelsen vil være nedtegnelser foretatt i tid nær opp til den begivenhet eller det forhold som skal klarlegges, og da spesielt beskrivelser foretatt av fagfolk nettopp for å få klarlagt en tilstand. Dette vil gjelde blant annet nedtegnelser i legejournaler om funn og symptomer pasienten har ved undersøkelsen eller behandlingen. Svakere bevisverdi vil for eksempel opplysninger fra pasient til lege ha hvis opplysningene gjelder pasientens tilstand på et vesentlig tidligere tidspunkt enn tidspunktet for den aktuelle konsultasjonen. Opplysninger fra parter eller vitner med binding til partene som er gitt etter at tvisten er oppstått, og som står i motstrid eller endrer det bildet som mer begivenhetsnære og uavhengige bevis gir, vil det oftest være grunn til å legge mindre vekt på [...]»

Dette er stadfestet i Askdommen, hvor det blant annet heter i premiss (44): *«Den tidsnære dokumentasjonen må tillegges størst betydning».*

Et sentralt spørsmål for nemnda hvilke belastninger klager opplevde under tjenesten. Klager har fortalt om en rekke belastende hendelser som skal ha funnet sted.

Som tidligere nevnt er det utarbeidet en spesialisterklæring fra psykologspesialist Bård Greve i saken. Psykolog Greve kommer til at klager på tidspunktet for spesialisterklæringen i oktober 2016 oppfyller vilkårene for PTSD. Greve går i erklæringen gjennom vilkårene for PTSD. Han kommer til det såkalte A-kriteriet, eller traumekriteriet, vurderes som oppfylt for hendelsene i kontingent 21. De hendelsene Greve viser til i denne sammenheng er for det første den angivelig kidnappingsepisoden. Klager skal ha blitt fraktet til et ukjent sted, og blitt holdt fanget i ett døgn. Han skal ha blitt fysisk mishandlet og voldtatt. Den andre hendelsen Greve trekker frem, er en hendelse der klager skal ha stått på en mine i mange timer. Om disse hendelsene og med det vurderingen av A-kriteriet skriver Greve:

I dokumentasjonen stilles det spørsmål ved om hendelsene fant sted. Det kommer imidlertid ikke frem annet enn noe usikkerhet knyttet til dette, og det verken avkreftes eller bekreftes. Vurderingen er derfor helt og holdent basert på skadelidtes beskrivelse.

Statens pensjonskasse tar i sitt vedtak av 21. februar for seg kidnappingshendelsen. Slik denne er gjengitt hos Greve, var det Abu Nidal og hans livvakt som angivelig skal ha stått for kidnappingen. Statens pensjonskasse skrev i sitt vedtak:

Det er på det rene at på tidspunktet for denne anførte hendelsen, var Abu Nidal (Sabri al-Banna) klodens mest ettersøkte terrorist på bakgrunn av tallrike terrorangrep i en rekke land. [...] Det er videre på det rene at den anførte hendelsen av skadelidte er oppgitt å ha skjedd til forskjellige tidspunkt. Skadelidte har i håndskrevne notater skrevet at han er helt sikker på at hendelsen fant sted i tidsrommet 1-16. august. Andre steder er hendelsen omtalt som skjedd i etterkant av permisjonen i forbindelse med fødselen til skadelidtes datter. Datteren er født [redacted]. Etter vår oppfatning vil en hendelse av så traumatiserende karakter sette så dype spor at tidsangivelsen blir relativt presis. Ikke bare er tidspunktet for når hendelsen skal

ha inntruffet uklar, men det fremstår også som uklart hvor lenge hendelsen pågikk og hvem som var involverte. At en slik alvorlig hendelse skal ha blitt forsøkt dysset ned og da ikke blitt omtalt verken i Forsvarets egne journaler eller omtalt av skadelidtes medsoldater fremstår som lite sannsynlig, særlig hensyntatt at frigivelsen angivelig skal ha skjedd på bakgrunn av forhandling med «Haddad». Norske soldater har ved sjeldne anledninger blitt kidnappet – også i Libanon, noe som er blitt omtalt om dokumentert.

Tatt i betraktning disse omstendighetene finner vi den angivelige personlige feiden mellom Abu Nidal og skadelidte, som eskalerte og kulminerte med den omtalte kidnappingen, som mindre sannsynlig. [...]

I prosesskrift 3. mars 2017 skrev advokat Holvik:

Abu Nidal sitt navn fremkommer i psykologspesialist Greve sin erklæring på s. 6 og 7. Her skriver bl.a. psykolog Greve at: «Sjefen for GSS, general Security Service, Abu Nidal, hadde fri passering gjennom alle sjekkpunkt». Det foreligger dessverre en navneforveksling, idet vedkommendes navn var Nidal Jamal. [redacted] har aldri hverken overfor Greve eller andre behandlere nevnt Abu Nidal. Dessverre hadde ikke [redacted] nødvendig ork til å nøye gjennomgå spesialisterklæringen, da han mottok denne og har således ikke fanget opp navnemisforståelsen [...]

Det må også fremstå som en misforståelse når Greve i sin erklæring skriver at: «Så kom soldater fra troppen hans etter at han hadde forhandlet med Haddad.» Her har Greve igjen misforstått, idet det var general LAHAD som måtte kontaktes, men selvsagt ikke av [redacted].

SPK har i sitt oversendelsesbrev til klagenemnda av 19. april 2017 omtalt de angivelige navneforbytningene. SPK skriver at de har rettet en forespørsel til psykolog Greve, og bedt ham uttale seg om mulige misforståelser. Greve skal da ha svart at han ikke hadde hørt navnet Nidal Jamal, noe han mener han ville lagt merke til. Greve skriver også at klager brukte navnet Haddad. Greve skriver videre at dersom tvilen kommer klager til gode, kan det være han mente Jamal når han brukte navnene [redacted] som var klagers kallenavn på personen, og Nidal.

Klager skal tidligere ha oppgitt noe sprikende angivelse av tidspunktet for kidnappingshendelsen. Under møtet 7. desember 2021 fortalte klager at hendelsen fant sted før han dro hjem i permisjon i [redacted]. Første gang det fremkommer opplysninger om den angivelige kidnappingshendelsen i sakens dokumenter, er i et journalnotat fra [redacted] DPS fra 1996. Det fremgår her at klager skal ha skrevet under på et taushetsløfte om å ikke si noe om kidnappingen. Klager ble spurt om dette under nemndsmøtet. Han forklarte da at han ikke var blitt bedt av Forsvaret om å holde tilbake informasjon om saken.

Et angivelig fall fra en hengekøye er ifølge klager en dekkhistorie som ble benyttet for å skjule hva som faktisk hadde skjedd. Under nemndsmøtet ble klager spurt om årsaken til at han ikke fortalte om kidnappingshendelsen når den hadde skjedd. Han forklarte da at det følte nedverdiggende, og at han derfor holdt hendelsen hemmelig frem til åtte år etter hjemkomst.

Fallet fra hengekøyen er omtalt 14. november 1988 i et notat fra sykestuen, i forbindelse med en innleggelse 8. november samme år. Det er dermed ikke samsvar mellom klagers angivelse av tidspunktet for kidnappingshendelsen og tidspunktet for nedtegnelsen. Nemnda mener likevel at det sentrale er at det finnes mange holdepunkter for at klager har opplevd ting under tjenesten som har vært belastende for ham.

I forbindelse med innleggelsen på sykestuen etter det angivelige fallet, heter det at klager hyperventilerte og var tydelig engstelig og psykisk noe påfallende. Det fremgår at klager har hatt en del problemer under tjenestetiden og at han har følt seg mobbet og mistenkeliggjort av sine medsoldater. Av notatet fremgår det også at han har fortalt at han har vært så langt nede at han har vurdert å ta sitt eget liv, men at han ombestemte seg med tanke på situasjonen hjemme. Legen skriver avslutningsvis «Under innleggelsen på sykestuen her har han fungert greit. Jeg synes likevel det er indisert at han blir tatt litt ekstra vare på når han kommer hjem, og det bør vurderes oppfølging der.»

Nemnda viser til at klager har vært underlagt omfattende behandling og utredninger som går tilbake til 1989. I et journalnotat fra sosialkonsulent [redacted] 18. juli 1989 fremkommer det at klager har forsøkt å ta livet sitt med en overdose tabletter. Dette settes i sammenheng med avslag på sykepenger

og ryggmerter. I notatet fremkommer det at klager de siste månedene har følt seg deprimert, vært anspent, hatt søvnevansker og følt seg aggressiv. I notatet bringes også tjenesten på bane. Det fremgår at klager opplevde det siste oppholdet i Libanon på en annen og mer alvorlig måte enn det første, at han under tjenesten følte en tiltakende depresjon. Oppsummeringsvis heter det i notatet:

«Etter en samlet vurdering av de belastninger han har vært igjennom, spesielt ved traumatiske opplevelser i Libanon og ved å miste 3 nære kamerater ved suicid samtidig som han arbeidet i begravelsesbyrå, og senere ved sykemelding og plutselig avslag, har dette forsterket en følelse av udugelighet og av å ikke bli trodd. Pasienten har dermed kommet i kontakt med suicidal tanker som har vært latent fra ovenfornevnte hendelser og har gradvis utviklet en depresjon. Pasienten vurderes til å ha behov for psykiatrisk behandling over en periode, men sier selv at han nå trenger hjelp med den akutte situasjonen i det han vet han ikke greier å arbeide enda. Pasienten ønsker derfor å vente med henvisning til det psykiske helsevernet»

I en spesialisterklæring utarbeidet av spesialist i psykiatri [redacted] ved [redacted] fra 10. august 1989, fremkommer det at klager har utviklet forandringer etter tjenesten som gjør at verken han selv eller samboeren hans kjenner ham igjen fra hvordan han var tidligere. Det fremgår at klager etter Libanon har mistet interessen for viktige aktiviteter og opplever å få dårligere kontakt med andre enn før. Han har et minsket følelsesspekter, og er nummen. Han opplever at hukommelsen fungerer dårligere enn før og at han har nedsatt konsentrasjonsevne. Det fremgår videre at han opplever at han hele tiden er på vakt, at han får følelsesmessig kraftige emosjoner ved nyheter og samtale om situasjoner den i Libanon, og at han sover dårlig og plages med drømmer fra tjenesten. I sin vurdering skriver psykologen:

Pas. har mesteparten av de klassiske symptomer ved traumatiske opplevelser av akutt natur og som en også ser ved mer langvarige påkjenninger som forutsetter en nokså konstant øket vaksomhet. Hans tilstand må ses på som utløst av hendelser som har med tjenesten i Libanon å gjøre, inklusive opplevelsen av at tre kamerater fra UNIFIL-styrkene begikk suicid over kort tid, og at han i sitt arbeid i begravelsesbyrå var med på å hente de døde.

Klager ble i 1996 henvist til psykiatrisk utredning på bakgrunn av panikkanfall i en heis i forbindelse med en operasjon. Det fremgikk her at han under tjenesten var blitt hektet av israelsk sikkerhetspoliti og puttet 22 timer i et lite rom, og at han etter det hadde unngått heiser. Han startet deretter behandling, og gjennomgikk 82 behandlingssamtaler frem til høsten 1988. Han var på nytt til behandling ved DPS i perioden 1999 til 2001, i tilsammen 14 konsultasjoner. I 2004 ble han igjen henvist til DPS med psykiske plager. I 2013 hadde klager igjen fått psykiske plager relatert til FN-tjenesten. Han har etter det nemnda kjenner til vært i kontinuerlig behandling etter dette.

SPK har i sitt vedtak lagt vekt på at klager hadde problemer med sosial tilpasning under tjenesten, og at følte seg mobbet og hakket på av medsoldater og befal. Nemnda finner det ikke sannsynlig at disse forholdene førte til de problemene klager senere har slitt med, og som er dokumentert allerede under tjenesten samt gjennom de påfølgende årene.

Klager fortalte under nemndsmøtet hvordan han opplevde tjenesten, om symptomdebut og om utviklingen av sine plager. Nemnda fant klagers forklaring under møtet adekvat og troverdig. På bakgrunn av denne samt dokumentasjonen i saken, finner nemnda det sannsynliggjort at den samlede belastningen fra klagers tjenestegjøring har medført en varig psykisk belastningsskade. Det samlede bevisbildet oppfyller etter nemndas syn beviskravet etter ordningens del II. Nemnda finner det videre sannsynliggjort at den psykiske belastningsskaden er årsak til klagers ervervsmessige uførhet. Kravet tas etter dette til følge.

For klageomgangen er det fremsatt krav om dekning av utgifter til juridisk bistand stort kr 64 625,- inkl. mva. Kravet gjelder en tidsbruk på 21,5 timer. I henhold til forskrift av 24. juni 2011 om klagenemnda § 13, dekkes rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand i anledning klageomgangen. Nemnda mener kravet er svært høyt. Kostnadene gjelder begjæring om gjenopptak. Etter nemndas syn har ikke alle de påløpte kostnadene vært nødvendige for arbeidet med gjenopptakssaken. Advokatens salærsats på kr 2 400,- per time og hans erfaring innenfor gjeldende rettsområde, gir grunn til å forvente høy effektivitet. Nemnda kan ikke se at det har vært behov for 21,5 timers arbeid i tilknytning til dette. Etter en konkret helhetsvurdering har nemnda kommet til at 15 timers arbeid anses rimelig og nødvendig. Nemnda har sett hen til sakens historikk, herunder advokatens forhåndskjennskap til den; sakens kompleksitet, herunder at kravet gjelder gjenopptak;

advokatens arbeid med å hente inn oppdaterte saksdokumenter, samt at arbeidet medførte at klager fikk medhold i sitt krav. Nemnda finner ikke grunnlag for å tilkjenne saksomkostninger utover dette. Etter dette er nemnda kommet til at utgifter til juridisk bistand dekkes med kr. 45 000,- inkl. mva.

3. Konklusjon

Klagen tas til følge. Klager tilkjennes kompensasjon tilsvarende 100 % av 65 G.

SPK dekker saksomkostninger til juridisk bistand i anledning klagen med kr 45 000,- inkl. mva.

Vedtaket er enstemmig.

***

Oslo, den _____

Nora Lund Lefdal
Leder for klagenemnda